

Amanda Backman,
Fiona Sorja & Kia Pernu

Fokus på 1900-talets **Berlin**

Söndagen den 21 april var det återigen dags för den traditionella projektresan till Berlin. I år åkte sexton elever med fördjupade studier i tyska eller religion tillsammans med tre lärare till vårliga Berlin. Målet med resan var att lära oss om Berlin på 1900-talet och bekanta oss med den mångkulturella staden som Berlin är idag.

På söndag tog vi ett eftermiddagsflyg från Helsingfors-Vanda flygplats till Brandenburg internationella flygplats. Efter flyget tog vi oss till hotellet och hittade fram trots trötthet, tunga väskor och en obekant kollektivtrafik. Resdagen avslutades med en gemensam middag på en mexikansk restaurang.

Första hela dagen i Berlin spenderade vi till stor del utomhus på rundvandringar i staden. Morgonen började med en rundvandring i de judiska kvarteren intill hotellet. I mitten på en mysig gata stod en gammal byggnad inhägnad med höga järnstaket. Vår guide berättade om denna judiska skola, som är noggrant bevakad av poliser och vakter varje skoldag. Rundvandringen i de judiska kvarteren avslutades med ett besök i en synagoga och därefter var det dags för lunch. Hela gruppen åt en gemensam lunch på en italiensk restaurang som låg vid en mysig innergård. Det mångkulturella Berlin fick vi under veckan ta del av i form av goda maträtter från olika delar av världen.

På eftermiddagen promenerade vi med en guide runt stadsdelen Kreuzberg. Kreuzberg är ett fascinerande område i stark kontrast till resten av Berlin. Kreuzberg ligger i kärnan av staden och är populär bland konstnärer och idag även en eftertraktad stadsdel att bo i. Den konstnärliga känslan syns i form av väldigt varierande arkitektur, väggmålningar samt graffiti på husväggar. Denna kväll hade vi möjlighet att promenera runt i staden och besöka platser som inte rymdes med i det gemensamma programmet.

TISDAGENS PROGRAM VAR ganska intensivt och på många sätt väldigt känslösväckande. Vi besökte en minnesplats för motståndet mot nationalsocialismen. Vår guide berättade om personer som försökt kämpa mot regimen under den nationalsocialistiska tiden i Tyskland. Deras livsöden visar hur svårt och nära på omöjligt det var att motsätta sig det rådande styret, då det ofta satte livet på spel. ▶▶▶▶

Vi fick en liten paus då vi tog tåget till nästa destination. Besöket vid det före detta koncentrationslägret Sachsenhausen stod härnäst på programmet. Många tyckte att besöket på Sachsenhausen var en av resans mest känslomässiga programpunkter. Samtidigt var det väldigt insiktsfullt. Att promenera runt i trygghet på ett område med en så grym historia kändes konstigt. Det var obehagligt att promenera på grusgångarna, omgiven av en stenmur med spår av taggtråd och vaktorn, då vi tänkte på alla de människor som varit där av en helt annan orsak. Det som vi lärt oss under historiektionerna kändes nu mer verkligt, när vi med egna ögon såg området där hundratusentals människor varit fängslade. Efter den intensiva dagen fick vi ändå dela många skratt då vi åt middag på en spansk restaurang.

ONSDAGEN BÖRJADE MED en guidad vandring vid Berlinmuren och minnesplatsen för den. Vi fick höra om hur muren var byggd och om dess olika komponenter. Från en utsiktsplattform fick vi möjligheten att betrakta muren, precis som besökare i Västberlin gjorde en gång i tiden för att se hur Östberlin såg ut. Vid minnesplatsen fanns också ett monument till minne av dem som försökt ta sig över till västsidan, men tragiskt förlorat sina liv i processen. Bland dessa fanns både barn och vuxna, män och kvinnor, och det yngsta offret var endast två år gammalt. Det var tungt att höra de tragiska

berättelserna. Efter rundturen åt vi en gemensam lunch på en vietnamesisk restaurang.

På eftermiddagen besökte vi Hohenschönhausen, som under DDR-tiden fungerade som ett fängelse för politiska fångar. Vi fick höra om fängelset från en person som själv suttit där på grund av att han planerat att fly från Östtyskland. Detta var så klart olagligt, och Stasi fick reda på planen genom att en närstående person avslöjade honom. Att höra om fängelset från tidsvittnets personliga perspektiv gjorde besöket både intressant, men också mycket svårt och känslösamt. Vi fick insikt i de psykologiska metoderna som användes mot fångarna och de fruktansvärda förhållandena de levde under. Under rundturen i fängelset fick vi se de ursprungliga cellerna och andra utrymmen.

I slutet av veckan träffade vi ett tidsvittne som delade med sig av sina erfarenheter från tiden före och efter Berlinmurens fall. Vi fick också en liten rundtur i stadsdelen Friedrichshain och fick höra om bland annat olika historiska byggnader där. Därefter besökte vi det före detta Stasihögkvarteret och Stasimuseet. På museet fick vi höra om de olika sätten Stasi spionerade på sina fiender och på invånarna i Östtyskland. Vi såg också olika spionverktyg, främst kameror och mikrofoner som gömts i olika föremål som pennor, knappar och dörrar. Vi fick också veta att

sådana verktyg än idag hittas när man till exempel renoverar hus. Därefter åt vi på en asiatisk restaurang. På menyn stod bland annat sushi och curry.

Efter en sen lunch besökte vi Tränenpalast (Tårarnas palats), som var ett gränsstation mellan Väst- och Östberlin. Byggnaden har fått sitt namn efter de tårfulla avsked som skedde där när någon inte fick ta sig över gränsen. Vi bekantade oss med platsen genom att gå runt i grupper och utforska dess historia. Genom att svara på frågor i ett uppgiftshäfte fick vi en inblick i platsens bakgrund och enskilda personers berättelser och erfarenheter.

Under sista hela dagen av projektresan fick vi själva välja vad vi ville se av Berlin. En del hade planerat dagen i god tid och hade en väldigt noggrann tidtabell, medan andra gick runt i stan utan större planer. Bland annat TV-tornet, Checkpoint Charlie, East Side Gallery och Brandenburger Tor var populära sevärdheter bland oss lärlor. En del njöt av det fina vårvädret ute i parken, och en grupp lärlor besökte även en brandstation. Sista dagen samt hela projektet avslutades med en gemensam middag på en tysk restaurang. Nästa dag var det dags att åka hem. Borta bra men hemma bäst!

UNDER BERLINPROJEKTET LÄRDE vi oss väldigt mycket nytt, och fick även se bekanta saker från nya perspektiv. Fast vi behandlade många svåra och sorgliga teman under veckan, var resan väldigt lärorik och en vecka som stannar kvar med oss resten av livet. ♦

”
**Det som vi lärt oss under
historielektionerna kändes nu mer
verkligt, när vi med egna ögon
såg området där hundratusentals
människor varit fängslade.**

